

Ympäristöterveyslautakunnan lausunto arviointikertomuksesta 2025

1345/02.02.02/2025

Ympäristöterveyslautakunta 25.08.2026 § 34

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta on antanut arviointikertomuksensa vuoden 2025 toiminnasta. Tarkastuslautakunta on arvioinut talousarvion ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista koko kaupungin tasolla sekä lautakuntakohtaisten tavoitteiden toteutumista. Arviointityössä on noudatettu tarkastuslautakunnan sopimaa sovittua lautakunnan jäsenten keskinäistä työnjakoa sekä niiden pohjalta muodostettua yhteistä kokonaisnäkemyistä.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että kukin lautakunta käsittelee kokouksessaan sitä koskevat havainnot sekä kaupunginhallitus antaa lokakuun 2026 loppuun mennessä valtuustolle (KL 121 §) sekä tarkastuslautakunnalle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunta ei ole arviointikertomuksessa esittänyt suoraan ympäristöterveyslautakuntaa koskevia havaintoja. Arviointiraportin lopussa esitetyt kysymykset tavoitteiden toteutumisesta, yhteistyöstä ja taloudesta koskevat kaikkia lautakuntia.

Tarkastuslautakunta arvioi, että osassa toiminnallisia tavoitteita mittarit kuvaavat tehtyjä toimenpiteitä tai prosesseja, mutta eivät mahdollista tavoitteen toteutumisen arviointia suhteessa valtuuston asettamaan päämäärään. Tämän seurauksena raportoidun toteuman ja asetetun tavoitetaso välistä suhdetta ei pystytä arvioimaan johdonmukaisesti. **Tarkastuslautakunta kysyykin, miten tavoiteasetantaa voisi kehittää siten, että valtuuston asettamat tavoitteet, niiden mittarit ja raportoidut toteumat ovat keskenään johdonmukaisia siten, että tavoitteiden saavuttamista voidaan arvioida luotettavasti ja vertailukelpoisesti?** Tilinpäätöksessä on esitetty sellaisia toimialakohtaisia tavoitteita, joista kuitenkin puuttuu tavoitteen toteutumista koskeva raportointi kokonaan.

Ympäristöterveyslautakunnan selvitys:

Valtuuston asettamat painopistealueet ja strategiset tavoitteet koetaan ympäristöterveyspalveluissa melko laaja-alaisiksi ja monesti vaikeiksi soveltaa käytäntöön toiminnossa, jossa toteutetaan tiukasti määriteltyä lakisääteistä tehtävää. Lohjan ympäristöterveyspalvelut on vuosittain toteuttanut valtuuston tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä, joiden edistymisestä on kerrottu ympäristöterveyslautakunnalle neljännesvuosiraporteissa.

Tarkastuslautakunta katsoo, että kaupunki voisi tehdä enemmän yhteistyötä hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan kanssa nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. **Tarkastuslautakunta kysyy, miten ja millaisin toimenpitein kaupunki edelleen vahvistaa laaja-alaista ja moniammatillista yhteistyötä hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan kesken?**

Ympäristöterveyslautakunnan selvitys:

Lohjan ympäristöterveyspalveluilla on hyvät kontaktit hyvinvointialueen toimijoihin, yhteistyötä ja tapaamisia on laajasti ja säännöllisesti.

Hyvinvointialueen infektioidentorjuntayksikön kanssa yhteistoiminta on vakiintunutta. Yksiköt selvittävät yhdessä tartuntatapauksia ja epidemioita. Ympäristöterveyspalveluiden toiminta-alueen epidemiatyöryhmä kokoontuu aikataulutetusti vuosittain.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja kolmen alueella toimivan ympäristöterveydenhuollon yksikön kesken on vuonna 2026 aloitettu kahdesti vuodessa toteutettavat tapaamiset, joissa käsitellään hyvinvointialueen ja ympäristöterveysviranomaisten välistä yhteistyötä eri teemoissa kuten ehkäisevässä päihdetyössä, onnettomuuksien ehkäisyssä, asunnottomuuden ehkäisyssä, sekä ikääntyneiden ja lapsiperheiden haastavissa tilanteissa, jotka vaativat moniammatillista yhteistyötä.

Ympäristöterveydenhuollolla on edustus hyvinvointialueen valmiussuunnittelun ja varautumisen työryhmissä, jotka kokoontuvat neljännesvuosittain.

Kaupungin kiristynvä taloustilanne tulee aiheuttamaan haasteita tulevana tilikausina niin käyttötalouteen kuin investointeihin. **Tarkastuslautakunta kysyy, miten tämä tulee vaikuttamaan talousarvionlaatimisperiaatteisiin, -raameihin ja koko prosessiin?**

Ympäristöterveyslautakunnan selvitys:

Ympäristöterveyspalvelut pysyy yleensä asetetussa talousraamissa, ellei tapahdu jotain poikkeavaa. Esimerkiksi suuren talousvesiepidemian selvittäminen voisi edellyttää ennakoimatonta lisärahoitusta. Yhteistoiminta-alueen kuntien maksuosuudet määrittyvät asukaslukuperusteisesti. Jos toimintakate poikkeaa yli 5 % budjetista, maksetaan kunnille hyvitys tai kerätään kunnilta lisämaksut jakoperusteiden mukaisesti.

Alueen eläinlääkärivastaanotot eivät ole kaikilta osin ajanmukaisia. Vastaanottojen päivittäminen aiheuttaa investointitarvetta. Vaihtoehtona on harkita muutoksia palveluverkkoon tai toiminnan toteutustapaan. Muutokset edellyttävät sopijakuntien yksimielistä päätöstä.

Lisätiedot	Ympäristöterveyspäällikkö Johanna Puro, johanna.puro(at)lohja.fi Hallintopäällikkö Maria Pernu, maria.pernu(at)lohja.fi
Liite	- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025
Esittelijä	Ympäristöterveyspäällikkö Puro Johanna

Päätösesitys

Ympäristöterveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2025.

Päätös

Ympäristöterveyslautakunta päätti esityksen mukaan.
